

UZASADNIENIE

E. S., pozewm wniesionym do tut. Sądu w dniu 12 czerwca 2017r., domagała się zasądzenia na jej rzecz od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 40.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 13.01.2017r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu E. S. wskazała, iż w dniu 3 lutego 2014r. na terenie (...) w K., matka powódki J. D., w wyniku niezachowania szczególnej ostrożności przez S. S., kierującego samochodem osobowym marki V. (...) o nr rej. (...), została przejechana, a w wyniku doznanych obrażeń poniosła śmierć na miejscu. E. S. była świadkiem tych wydarzeń i widziała matkę leżącą w kałuży krwi. W związku z traumatycznymi wydarzeniami powódka nie jest w stanie normalnie funkcjonować, w myślach bardzo często powraca do feralnego dnia wypadku, zdarza się, że budzi się w nocy z krzykiem. Poszkodowana J. D. przed śmiercią zamieszkiwała z powódką oraz jej synem D. S., wspólnie prowadząc gospodarstwo domowe. Powódka, pismem z dnia 2 grudnia 2016r., wezwała (...) S.A. z siedzibą w W. do wypłaty kwoty 100.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć matki, kwoty 40.000,00 zł tytułem odszkodowania oraz kwoty 4.000,00 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu. Ubezpieczyciel przyznał powódce kwotę 15.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 4.000,00 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu.

W odpowiedzi na pozew (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż z treści pozwu nie wynika, czy powódka posiada ojca, rodzeństwo oraz inne dzieci, jednak już sam fakt, że posiada syna przesądza o tym, że nie stała się osobą samotną po śmierci matki. Przyznanie zadośćuczynienia nie może odbywać się automatycznie tylko dlatego, że śmierć poniosła osoba bliska, ale powód musi spełnić przesłanki uzasadniające przyznanie zadośćuczynienia, tj. wykazać krzywdę. W niniejszej sprawie istotne jest to, iż powódka chociaż w dniu śmierci matki mieszkała z nią, jednak była już osobą dorosłą, posiadała własną rodzinę. Przy przyznawaniu zadośćuczynienia należy wziąć pod uwagę także wiek poszkodowanej, która w chwili wypadku miała już 75 lat, a także upływ czasu od śmierci matki, tj. 3 lata. Zdaniem pozwanego, powódka nie wykazała poziomu krzywdy, który uzasadniałby przyznanie jej wyższego zadośćuczynienia niż wypłacone w postępowaniu likwidacyjnym, tj. 15.000,00 zł.

Na rozprawach w dniach 30 października 2017 roku, 21 lutego 2018 roku i 18 maja 2018 roku strona powodowa podtrzymała powództwo w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 lutego 2014 roku na terenie (...)w K. ul. (...), S. S., kierując samochodem ciężarowym marki V. (...) o nr rej. (...), nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że wykonując manewr cofania nie zachował szczególnej ostrożności w postaci nienależytego upewnienia się co do sytuacji panującej bezpośrednio za jego pojazdem i nie ustąpił pierwszeństwa pieszej, w wyniku czego przejechał znajdującą się za autem J. D., która doznała obrażeń ciała w postaci podbiegnięć krwawych i otarć naskórka twarzy, rozległych ran skóry głowy z odwarstwieniem powłok, licznych, rozległych złamań kości sklepienia i podstawy czaszki z przemieszczeniem odłamów, licznych zranień opony twardej mózgu, krwi nad i pod oponą twardą mózgu, rozerwania mózgu w obrębie prawej półkuli i pnia mózgu, a także częściowego odmózdzienia, krwi pod oponą miękką i w komorach mózgu, licznych złamań kości twarzoczaszki, płynnej krwi w górnych dolnych drogach oddechowych, rany tłuczonej dartej prawego przedramienia i ręki, podbiegnięcia krwawego na skórze i w tkance podskórnej prawej kończyny dolnej, na skutek których to J. D. zmarła.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 27 czerwca 2016 roku w sprawie

o sygn. akt II K(...) S. S. został uznany winnym powyższego przestępstwa i skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 3.

W chwili wypadku samochód sprawcy był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej udzielonym przez pozwanego ubezpieczyciela.

J. D. była matką powódki E. S.. W chwili śmierci miała 74 lat, cieszyła się dobrym zdrowiem, jeździła na rowerze, kosiła trawnik, miała dużo energii i siły. Była wdową, jej mąż zmarł w 2010r. Gospodarstwo domowe prowadziła wspólnie z córką oraz wnukiem D. S..

E. S. w dniu 3 lutego 2014r. przyjechała wraz z matką J. D. do Kombinatu Rolnego w K. w celu wykonania przeglądu samochodu. W chwili kiedy powódka załatwiała formalności na stacji diagnostycznej, doszło do wypadku. E. S. widziała jak jej matka leży w kałuży krwi, miała rozjechaną głowę, wypłynęło jej oko. Powódka była w szoku, zaczęła krzyczeć. Telefonicznie powiadomiła swojego syna o śmierci babci, który przyjechał po 4-5 godzinach i wspólnie załatwiali formalności związane z pogrzebem. Tego samego dnia udała się do lekarza, który przepisał jej leki uspokajające. Dalszych zdarzeń nie pamięta dokładnie, jakby „urwał się film”. Przez tydzień czasu pozostawała na urlopie, a potem wróciła do pracy, co było dla niej formą terapii. K. była u niej pani psycholog, którą знаła ze sklepu.

Zaistniałe zdarzenie spowodowało u E. S. silną traumę. Pomimo prób dysymulacji i przyjmowania postawy osoby silnej, radzącej sobie z przeciwnościami i trudnościami to powódka przejawia objawy zespołu depresyjno-lękowego. Zgłasza objawy smutku, płaczliwości, anhedonii, obniżenia aktywności, braku motywacji aby dbać o siebie, problemy ze snem oraz utrzymywanie się obrazów i przeżyć związanych ze zdarzeniem. Nie można również wykluczyć, iż u powódki pojawiły się myśli suicydalne. Mechanizmy zaradcze, które posiada powódka, pozwalają jej funkcjonować społecznie i pracować ale już nie pozwalają jej poradzić sobie z przeżyciami związanymi z wypadkiem. Proces żałoby w przypadku E. S. nie został zakończony. Negatywne emocje i obniżenie nastroju oraz wysoki poziom lęku jest potęgowany także obwinianiem jej przez siostrę za śmierć matki oraz konflikt z siostrami. Powódka ma również tendencję do obwiniania siebie za śmierć matki. Wypadek wywołał duże cierpienie psychiczne powódki, którego konsekwencją są utrzymujące się w dalszym ciągu objawy zespołu depresyjno-lękowego.

Powódka pismem z dnia 2.12.2016 r. zgłosiła stronie pozwanej roszczenie w kwocie 100.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, w kwocie 40.000,00 zł tytułem odszkodowania oraz w kwocie 4.000,00 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu.

W następstwie przeprowadzonych czynności likwidacyjnych, (...) S.A. z siedzibą w W. wypłacił na rzecz powódki kwotę 15.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz kwotę 4.000,00 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu.

/ dowód: wyrok Sądu Rejonowego w G. w sprawie sygn. akt II K (...); dokumenty k. 9 – 11 i k. 31 – 32 akt; opinia biegłego sądowego A. J. k. 36 - 41 akt; uzupełniająca opinia biegłego sądowego A. J. k. 64 - 66; zeznania świadka D. S. k. 23 akt oraz zeznania powódki E. S. – k. 85 akt /

Sąd zważył co następuje:

Powództwo E. S. zasługuje na uwzględnienie co do zasady, zaś w części także co do wysokości.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów, szczegółowo wskazanych w części wstępnej uzasadnienia, których prawdziwości i wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron i które również w ocenie sądu nie budziły wątpliwości. Sąd dał również wiarę zeznaniom świadka D. S. oraz powódki E. S., albowiem przedmiotowe zeznania były rzeczowe, logiczne, wzajemnie się potwierdzały i uzupełniały, korespondując również z pozostałymi źródłami dowodowymi. Sąd uwzględnił również opinię biegłego sądowego psychologa A. J. jako, że sporządzona została przez biegłego posiadającego wysoką wiedzę, kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe, a wnioski w niej zawarte są rzeczowe, logiczne, spójne, kompleksowo i w pełnym zakresie realizują postanowienie Sądu zlecającego

opinię. Biegły ten złożył następnie uzupełniającą opinię, w której konsekwentnie podtrzymał swoje wcześniejsze stanowisko i szczegółowo odniósł się do zastrzeżeń pełnomocnika pozwanego.

Okolicznością bezsporną w niniejszej sprawie jest fakt, iż pojazd sprawcy wypadku komunikacyjnego, w następstwie którego śmierć poniosła J. D., posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej zawarte z (...) S.A. z siedzibą w W.. Zasada akcesoryjnej odpowiedzialności strony pozwanej za skutki zdarzenia, jako udzielającej sprawcy szkody ochrony ubezpieczeniowej, w świetle art. 805 k.c. i następnych nie budziła wątpliwości Sądu, jak również nie była kwestionowana przez stronę pozwaną.

Zgodnie z treścią art. 34 ust.1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Odszkodowanie ustala się i wypłaca

w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35). Z treści tego przepisu wynika, że sprawca szkody odpowiada między innymi za szkodę, której następstwem jest śmierć.

Podstawę prawną dochodzonego roszczenia stanowi przepis art. 446 § 4 k.c., w myśl którego sąd może także przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Zauważyć należy bowiem, iż przepis art. 446§4 wprowadzony został ustawą z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych ustaw (Dz.U. nr 116,poz.731), która weszła w życie 3 sierpnia 2008 roku i ma zastosowanie do zdarzeń prawnych zaistniałych po dniu 3 sierpnia 2008 roku, natomiast zdarzenie stanowiące podstawę niniejszej sprawy miało miejsce w dniu 3 lutego 2014 roku.

Zadośćuczynienie za krzywdę jest dodatkowym roszczeniem, którego mogą żądać najbliżsi członkowie rodziny zmarłego obok odszkodowania, określonego w art. 446 § 3 k.c. i nie jest ono rodzajowo odmienne od zadośćuczynienia za krzywdę, o jakim stanowią art. 445 § 1 k.c. i 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i 24 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 sierpnia 2013 r., V CSK 361/12, LEX nr 1391374).

Kompensacie podlega doznana krzywda, a więc w szczególności cierpienie, ból i poczucie osamotnienia po śmierci najbliższego członka rodziny. Na rozmiar krzywdy podlegającej kompensacie na podstawie art. 446 § 4 k.c. mają przede wszystkim wpływ: dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem jego odejścia (np. nerwicy, depresji), rola w rodzinie pełniona przez osobę zmarłą, stopień, w jakim pokrzywdzony będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości i zdolności jej zaakceptowania, leczenie doznanej traumy oraz wiek pokrzywdzonego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 18 października 2012 r., I ACa 458/12, LEX nr 1237237).

W świetle powyższego, w ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie zachodzą zatem przesłanki do przyznania na rzecz powódki zadośćuczynienia w związku ze śmiercią matki, które pełni funkcję kompensacyjną za zerwanie więzi z osobą najbliższą i krzywdę z tym związaną.

Naprawienie powódce E. S. krzywdy, wynikającej ze straty bliskiej osoby może polegać na przyznaniu pokrzywdzonej stosownej sumy pieniężnej tytułem zadośćuczynienia, która winna jej to wynagrodzić, nie będąc jednocześnie źródłem jej nadmiernego wzbogacenia.

Kwoty „stosownej” ze względu na istotę krzywdy, nie da się wyliczyć w sposób ścisły, matematyczny, a skoro tak, to ustalenie wysokości zadośćuczynienia powinno się opierać jedynie na obiektywnych kryteriach, na podstawie przepisu art. 322 k.p.c.

Kwota ta ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jej wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy oraz winna być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa.

Odnosząc się do kwestii wysokości zadośćuczynienia wskazać należy, że na skutek śmierci matki powódki, zerwaniu uległa więź łącząca rodzinę.

E. S. była bardzo związana z swoją matką. Powódka jest osobą rozwiedzioną, w związku z czym mieszkała wraz z synem i matką, wspólnie prowadząc gospodarstwo domowe. Wiąż powódki z matką uległa wzmocnieniu, kiedy syn E. S. wyjechał do pracy do miejscowości znacznie oddalonej od miejsca zamieszkania. Jak wynika z zeznań świadka i powódki, J. D. pomimo swojego wieku (74 lata), cieszyła się dobrym zdrowiem, jeździła na rowerze, kosiła trawnik, miała dużo siły i energii. E. S. mogła zatem liczyć nie tylko na towarzystwo swojej mamy w życiu ale również na bieżącą pomoc w codziennych pracach. Obecnie powódka mieszka sama i czuje się osamotniona.

Biorąc pod uwagę okoliczności wypadku z dnia 3 lutego 2014 r. to nie ulega wątpliwości, iż dla powódki E. S. było to traumatyczne przeżycie, a obraz matki leżącej w kałuży krwi często wraca do niej we wspomnieniach. Jak wynika z opinii sądowo-psychiatrycznej, E. S. nadal przejawia objawy zespołu depresyjno-lękowego, a proces żałoby po stracie matki nie został zakończony. Powódka potrafiła zastosować mechanizmy zaradcze, które pozwoliły jej funkcjonować społecznie i pracować, jednakże nie potrafi poradzić sobie z przeżyciami związanymi z wypadkiem, obwiniając się za zaistniałe zdarzenie.

Uwzględniając powyższe okoliczności, Sąd uznał, że należywym zadośćuczynieniem dla powódki za ból i krzywdę związaną z zerwanymi więzami rodzinnymi ze zmarłą tragicznie matką będzie kwota 45.000,00 zł. Uwzględnić należało przyznaną już tytułem zadośćuczynienia przez pozwanego zakład ubezpieczeń kwotę 15.000,00 zł. W tym stanie rzeczy, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki tytułem zadośćuczynienia kwotę 30.000,00 zł, będącą kwotą adekwatną do krzywdy i zerwanej więzi spowodowanej śmiercią osoby najbliższej.

Sąd oddalił zgłoszone przez powódkę E. S. roszczenie, ponad zasądzoną w wyroku kwotę zadośćuczynienia uznając, iż wobec ustaleń postępowania dowodowego jest ono bezzasadne i wygórowane.

Oddalając powództwo w tym zakresie Sąd miał na względzie fakt, iż po śmierci matki powódka nie została zupełnie osamotniona, ma bowiem syna, z którym utrzymuje stały kontakt telefoniczny.

W zakresie odsetek, należy odwołać się do treści art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. Pismem z dnia 2 grudnia 2016 r., pełnomocnik powódki wezwał pozwanego do wypłaty zadośćuczynienia, a wezwanie zostało odebrane w dniu 12 grudnia 2016r. Ubezpieczyciel obowiązany był zatem spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku (art. 817 § 1 k.c.) Sąd zasądził zatem odsetki od dnia 13 stycznia 2017 roku, tj. od dnia kiedy pozwany opóźnił się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego (art. 481 § 1 k.c.).

Rozstrzygnięcia o kosztach postępowania uzasadnione są treścią przepisów art. 100 k.p.c. oraz art. 108 k.p.c. Zważając, iż powódka E. S. uległa tylko co do nieznaczonej części swojego żądania (z żądanej kwoty 40.000,00 zł zasądzono kwotę 30.000,00 zł), Sąd kosztami postępowania w całości obciążył pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W..

Mając na względzie powołane okoliczności, na podstawie wskazanych przepisów, orzeczono jak w sentencji orzeczenia.